

Își pierde coroana?

Orientul-Mijlociu a devenit centrul de importanță mondială în furnizarea energiei. Această situație a avut, firește, imense repercusiuni asupra lumii în care trăim, și, iată. Este pe cale ca totul să se schimbe. Analistii economici sunt de părere că de acum și până în 2020, capacitatea energiei va fi, fără îndoială, situată în emisfera vestică, acolo unde era ea înaintea ascensiunii din anii '60 a mega-furnizorilor din Orientul Mijlociu, Arabia Saudită sau Koweït-ul. Motivele acestei deplasări sunt atât tehnologice, cât și politice. Interesant este că cele mai mari depozite descoperite vreodată nu conțin petrol sub formă lichidă, ci gudron de petrol, nisipuri de petrol și șisturi bituminoase. Numărul de noi zăcăminte petroliere de tip mare și foarte mare este în scădere. În plus, cele mai mari câmpuri petroliere descoperite recent se află la distanță de kilometri, în zone "neprietoare", cum ar fi cea arctică. Efortul necesar pentru a exploata aceste zăcăminte va implica "munți" de capital și ani de muncă. Câmpurile petroliere neconvenționale, cum ar fi șisturile bituminoase descoperite în Statele Unite, sunt imense. Geologii știau de multă vreme că Statele Unite au din belșug hidrocarburi, prizoniere ale

unor zăcăminte "offshores", la care se ajunge cu dificultate, formate din șisturi și nisip bituminos. SUA contează pe mai mult de 2500 miliarde de barili de petrol neconvențional, Canada pe 2400 miliarde și America de Sud pe mai mult de 2000 miliarde. Aceste trei cifre adunate depășesc mult cantitatea de petrol neconvențional care se găsește în Orientul -

Mijlociu și în Africa de Nord, cantitate care se ridică la 1200 miliarde de barili. Întotdeauna s-a pus însă problema costului ridicat pentru a exploata petrolul nord-american. Or, după anul 2000, sectorul energetic va rezolva cu succes problema. Datorită forajelor pe orizontală și a altor inovații, în mai puțin de zece ani, pro-

ducția americană de gaz din șisturi a trecut de 15-20 la sută din producția de gaz natural. Așa că de acum și până în 2040, cantitatea extrasă ar putea reprezenta mai mult de jumătate. Acestă uriașă schimbare a bulversat complet preocupările industriei gazului natural american. Dacă altădată capacitatea de a acoperi nevoia de gaz natural a țării îi neliniștea pe americani, astăzi, administrația Obama se întreabă cum vor găsi cumpărători pentru surplusul pe care-l dețin. Producția petrolieră din Statele Unite, condamnată de vreo 20 de ani încoace la un inexorabil declin, dacă ar fi să-i credem pe analiști, este pe punctul de a face un come back neașteptat. Producția de petrol din șisturi se obține, e drept, printr-un proces tehnic complex. Specialiștii prevăd o producție nu mai mică de 1,5 milioane de barili pe zi în câțiva ani, datorită zăcămintelor din Grandes Plaines și din Texas; această cantitate de petrol echivalează cu 8 la sută din consumul actual din Statele Unite. Așadar, America ar putea să-și reia locul în plutonul țărilor care conduc lumea în domeniul "aurului negru."

Dan Marian